

Pierwszą grupę wiernych na terenach Ziemi Odzyskanych stanowiła ludność, którą wiązała swoją lepszą przyszłość z nowym miejscem zamieszkania. Część jej stanowili prawosławni żołnierze walczący na zachodzie Europy, jeńcy wojenni oraz powracający pracownicy z robót przymusowych. Trudno określić dokładną liczbę tej ludności. Według zachowanych archiwaliów ilość jej można szacować na 2-3 tys. Osób.

W celu objęcia opieką duszpasterską ludności prawosławnej przebywającej na tych obszarach oraz konieczności zorganizowania dla niej życia religijnego 7 maja 1946 roku utworzona została Administratura dla Parafii Prawosławnych na Ziemach Odzyskanych, która następnie 15 lipca 1946 roku została przekształcona w Diecezję Ziemi Odzyskanych. Jej zadaniem było ujęcie w ramy organizacyjne dotychczas funkcjonujących i powstających parafii prawosławnych. 31 grudnia 1946 roku wikariuszem nowej Diecezji, z nadanym tytułem Biskupa Wrocławskiego z siedzibą w Łodzi, mianowany został bp Jerzy (Korenistow).

Kolejne zmiany zaszły 12 listopada 1948 roku, kiedy to decyzją Soboru Biskupów wydzielono trzy diecezje: Warszawsko-Bielską, Białostocko-Gdańską i Łódzko-Wrocławską. W skład Diecezji Łódzko-Wrocławskiej weszły cztery dekanaty: Łódzki, Krakowski, Szczeciński i Wrocławski. Diecezja obejmowała terytorium województw: łódzkiego, krakowskiego, poznańskiego, rzeszowskiego, szczecińskiego i wrocławskiego. Siedziba Kurii Biskupiej

mieściła się w Łodzi.

Ostatecznie prace związane z podziałem diecezjalnym zostały uregulowane 7 września 1951 roku. Decyzją Soboru Biskupów Warszawska Metropolia Prawosławna podzielona została na cztery diecezje: Warszawsko-Bielską, Białostocko-Gdańską, Łódzko-Poznańską i Wrocławsko-Szczecińską. Ta ostatnia, terytorialnie obejmowała województwa: koszalińskie, szczecińskie, wrocławskie i zielonogórskie. W początkowym okresie liczyła 16 parafii.

Powyższe zmiany zostały zaakceptowane przez Urząd do Spraw Wyznań. Kościół Prawosławny w Polsce stał się jednostką spełniającą wymogi autokefalii. Jednocześnie w sposób bardziej efektywny i racjonalny mógł zarządzać podległymi placówkami duszpasterskimi. Nowy podział na diecezje przetrwał zasadniczo do początków lat osiemdziesiątych (w 1983 roku erygowana została Diecezja Przemysko-Nowosądecka, a w 1989 roku Lubelsko-Chełmska). Miały miejsce jeszcze jedynie niewielkie korekty terytorialne dotyczące przynależności poszczególnych parafii, ich tworzenia bądź likwidacji, powstawania nowych dekanatów.

